

[0031] ENKELE AANTEKENINGEN BIJ KR. BOELEN'S' UITGAVE VAN DE ACKRUMER FRIESCHE BOERE ALMANACH. 1671

Deze uitgave is als no. 4 van Estrikken verschenen. Door middel van het Ndl. zouden er in de aantekeningen enkele punten te verduidelijken geweest zijn, en wel met behulp van het *Woordenhoek der Nederlandsche Taal* (W.N.T.) waarvan Boelens blijkbaar geen groot gebruik heeft gemaakt. Ik citeer naar de nummers van de aantekeningen.

Aant. 13 bij: *ick sil.... dwaene datste ien onsterffelijcke Namme ney litste.*

Beter dan het *Mnl. Hwdb.* kan men hierbij het W.N.T. i.v. *Doen*, betekenis 18, vermelden waar men dezelfde betekenis en constructie vindt, en wel in het Ndl. uit de tijd van de *Almanach* zelf. Hier komen o.a. citaten voor uit Cats, Hooft, Vondel en Huygens.

Aant. 18 bij: *dy rjuchtvirdigheydt leyt onder voet.* In het Nfr. alleen *foetten* (in: *onder foetten reitsje*). Verg. echter met dezelfde beteke-

nis als in de zin uit de *Almanach* het verouderd Ndl. *onder de voet liggen* (Hooft, bij V. Vaernewijck *onder voeten liggen*; W.N.T. 8, 2170-‘71).

Aant. 23 bij: *siecke-huysin in aerme-huysin wirde naet bysocht/mar dansschoolin/ Hoere-kiffin/ drinck-huysin wirde van tuusendin betreddin*. Bij *Hoerekiffin* ‘bordelen’ tekent Boelens aan: lê: *Hoere-kittin*, want zegt hij:

“Kif” ha ik nearne fine kind.“ *Kit* staat echter ook niet in de Fr. woordenboeken, maar komt wel in het Ndl. voor. De emendatie van Boelens is overbodig. *Kif* bestaat wèl en is een oudere bijvorm van (Ndl.) *kuf* ‘kroeg, bordeel’; de *kif*-vorm is trouwens ook aangetroffen in het Mnd. Zie verder W.N.T. en Fr.-V. Wijk, *Etym. Wdb.* i.v. *kuf*. Ook de samenstelling *hoerenkuf* ‘bordeel’ is door het W.N.T. i.v. *Hoer*, Samenst., opgetekend en wel bij Coster, dus ook uit de 17de eeuw in het volgende citaat: ‘Daags op de bier-banck, en des nachts in de revotten. En hoerekuffen.’

Aant. 24 bij: *mar goed geer to rapin en schrapin giet altijd in swang*. Dit *giet..... yn swang* komt in het Nfr. niet voor. Beter dan een verwijzing naar het *Mnl. Hwdb.* kan men het W.N.T. 4, 83-84 vermelden dat citaten geeft uit dezelfde tijd als de ‘*Almanach*. Verg. b.v. uit Vondel (hier naar uitg. V. Lennep) 11, 31:

‘Het danssen, speelen, het gedurigh bancketteeren En bruiloften gaet hier het gansche jaer in zwang.’

Aant. 61 bij: *Snorckjen, pocchen in heagh-sprekkin*. Beter dan het *Mnl. Hwdb.* (hogesprekende = grootsprekerig, blufferig) had men een kanttekening op Jeremias 51, 55 uit de *Statenbijbel*, geciteerd (W.N.T., 6, 1023): ‘Het hooghspreken ende pocchen der Babyloniers’.

Fr. van Coetsem.